

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Dostępność Plus

Wyzwania i możliwości dla dostępnej edukacji

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

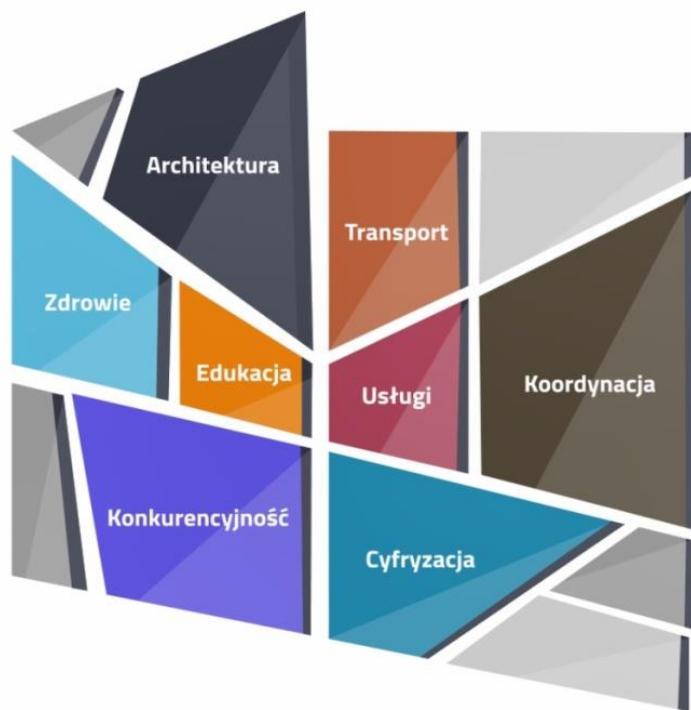
MINISTERSTWO
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Gmina Dydnia, 23.06.2022

Program Dostępność Plus

PRAWO

- Nowe Ustawy
- Przegląd prawa
- Zmiany prawa
- Standardy

INWESTYCJE

- Konkursy
- Projekty
- Kryteria dla inwestycji

EDUKACJA

- Konferencje
- Szkolenia
- Publikacje
- Kampanie

13 mld zł w ponad 100 inicjatywach

Cele rządowego Programu Dostępność Plus

- **1000 budynków** i miejsc użyteczności publicznej, w których zniesiono bariery architektoniczne
- Systematyczna **poprawa istniejącej infrastruktury** i otoczenia (dworce, przystanki, parki, chodniki)
- Dostępne **strony internetowe** wszystkich urzędów i instytucji
- Dostępne wszystkie **nowe autobusy i tramwaje** - wzrost o 20% dostępnego transportu miejskiego
- Dostępna edukacja na poziomie podstawowym, średnim i wyższym

Efekty Programu Dostępność Plus

Fundusz Dostępności - 48 zrealizowanych inwestycji (14,9 mln), 101 pożyczek o wartości 49,3 mln zł

Dostępność Plus dla Zdrowia - I edycja - 128 umów z POZ (68,5 mln PLN) i 19 umów ze szpitalami (35,8 mln PLN), II edycja – zakończono nabory dla szpitali i placówek POZ, wpłynęło 294 wnioski z POZ, 236 wniosków ze szpitali

Dostępny Samorząd – granty dla JST - 638 grantów po 100 i 250 tys. PLN na dostosowania, złożono 1247 wniosków na kwotę blisko 169 mln zł

Ośrodek wsparcia podmiotów publicznych w zakresie projektowania uniwersalnego - 6,25 mln, 450 podmiotów publicznych, nabory : I – 58 zgłoszeń , II – 199 zgłoszeń , III – 320 zgłoszeń

Akademia dostępności - 5 mln PLN, szkolenia dla 3 500 os. ze służb architektoniczno – budowlanych, start szkoleń - czerwiec 2022

Program PFRON „Dostępność ponad barierami” – moduł turystyka

Program „Schronisko bez barier”

Dostępna edukacja – cele strategiczne

- **Konwencja ONZ o prawach OzN** – prawo do: włączającego systemu kształcenia, racjonalnych usprawnień, edukacji w najodpowiedniejszych językach, przy pomocy sposobów i środków najodpowiedniejszych dla jednostki; zatrudnianie nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach
- **Strategia na rzecz OzN 2021-2030** - rozwijanie włączającego systemu edukacji na wszystkich poziomach kształcenia, likwidowaniem barier w zakresie dostępności w przedszkolach i szkołach oraz placówkach systemu oświaty, rozwijanie kompetencji nauczycieli, kształcenie ustawiczne

Rodzaje dostępności – art. 6

Minimalne wymagania w zakresie dostępności

architektonicznej

cyfrowej

(zgodność z ustawą o
dostępności cyfrowej)

**informacyjno-
komunikacyjnej**

Dostępność architektoniczna

- wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne
- dostęp do wszystkich pomieszczeń z wyjątkiem pomieszczeń technicznych
- informacja o rozkładzie pomieszczeń w budynku w formie wizualnej i dotykowej lub głosowej
- wstęp do budynku z psem asystującym
- zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ratunku

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

- obsługa z wykorzystaniem:
  - poczty elektronicznej, stron internetowych
  - SMS, MMS, komunikatorów

lub wykorzystanie usługi tłumacza online

- instalacja urzędzeń do obsługi osób słabosłyszących
- zapewnienie na stronie internetowej informacji o zakresie działalności danego podmiotu, odczytywalnej maszynowo, w PJM i ETR
- zapewnienie komunikacji zgodnie z wnioskiem OSzP

Program Dostępność Plus

Obszar Edukacja

- projekt pn. **“Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych (ASPE)- pilotaż”** - standardy usług asystenckich, kwalifikacja ASPE do ZSK, zatrudnienie 640 asystentów
- projekt **„Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – opracowanie modelu szkolenia i doradztwa”** - standardy szkoleń, ramowe programy szkoleń oraz pakiety szkoleń dla kadr ASPE
- **Specjalistyczne Centra Wspierające Edukację Włączającą (SCWEW)**
  - wsparcie nauczycieli i specjalistów w szkołach ogólnodostępnych w organizowaniu kształcenia specjalnego i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom
- konkurs "Szkolenia i doradztwo dla kadry edukacji włączającej,,

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

MINISTERSTWO
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Program Dostępność Plus

Obszar Edukacja

- opracowane 70 materiałów edukacyjnych w wersjach łatwych do czytania i zrozumienia (ETR), na stronie www.zpe.gov.pl
- kurs języka migowego dla uczniów w wersji podstawowej dla klas 1-3 oraz bardziej zaawansowanej dla klas 4-8
- **Konkurs Udostępniacze** - dla uczniów klas II-III szkół ponadpodstawowych, rozstrzygnięta już II edycja
- **Uczelnia Dostępna** - 199 uczelni w 3 edycjach konkursu, 12 zakończyło realizację projektów, w październiku br. planowana konferencja podsumowująca
- **konkurs pn. "Kadra dydaktyczna dla projektowania uniwersalnego,"**- podniesienie kompetencji kadry uczelni w zakresie projektowania uniwersalnego poprzez szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne

Program Dostępność Plus

Obszar Edukacja

- **konkurs pn. "Projektowanie uniwersalne"** - moduły z elementami dostępności oraz projektowania uniwersalnego w programach studiów
- **Projekt „Asystent studenta z ASD”** - zwiększenie szans co najmniej 40 neuronietypowych studentów na ukończenie studiów oraz aktywizację społeczną i zawodową; wyłonieni liderzy adwokatów studentów z ASD z 40 uczelni z całego kraju
- **Projekt ustawy o wsparciu dziecka, ucznia i rodziny** - wpisany do Wykazu Prac Rady Ministrów, cel: zapewnienie wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki każdemu dziecku od momentu urodzenia do podjęcia przez nie nauki w szkole, opracowanie standardów zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w tym ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i integracyjnymi

Wsparcie edukacji włączającej w FERS (1/2)

Koncentracja na wdrażaniu nowych rozwiązań ustawowych zdefiniowanych w **ustawie o wsparciu dzieci, uczniów i rodziny***:

- rozwój **Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą** (w oparciu o model wypracowany w PO WER)
  - ❖ 285 centrów objętych wsparciem;
- wzmocnienie **poradni psychologiczno-pedagogicznych** (z wykorzystaniem rozwiązań wypracowanych w PO WER)
  - ❖ 380 poradni objętych wsparciem;
- opracowanie **narzędzi wsparcia dzieci, uczniów i rodzin**, w tym szkolenia dla kadr placówek oświaty w zakresie edukacji włączającej
  - ❖ 51 opracowanych i przetestowanych narzędzi;
  - ❖ 14 000 przedstawicieli kadr objętych szkoleniami;

Wsparcie edukacji włączającej w FERS (2/2)

Inne działania wspierające rozwój edukacji włączającej:

➤ Rozwijanie publicznej oferty **e-materiałów**:

- przygotowanie e-materiałów do edukacji włączającej;
- dostosowanie i adaptacja e-materiałów do wybranych typów dysfunkcji;
- ❖ 300 pakietów e-materiałów;

➤ Rozbudowa **rozwiązania informatycznego** na rzecz wsparcia edukacyjno-specjalistycznego, m.in. połączenie już istniejących rozwiązań w celu zapewnienia ich komplementarności;

➤ Wzmocnienie kompetencji kadr pedagogicznych w obszarze **umiejętności wychowawczych i psychologicznych**;

❖ 8000 przedstawicieli kadr objętych wsparciem;

Wsparcie edukacji włączającej w regionach

- wsparcie **dostępu do kadry psychologicznej** na terenie szkoły;
- wsparcie dla **poradni psychologiczno-pedagogicznych**, komplementarne z działaniami w FERS;
- **bezpośrednie wsparcie:**
  - ❖ uczniów, w tym poprzez zapewnienie usług asystenckich dla uczniów (wykorzystanie modelu wypracowanego w PO WER);
  - ❖ kadr systemu oświaty w zakresie podnoszenia jakości edukacji włączającej;
- ❖ kadry zarządzającej placówkami w zakresie organizacji edukacji włączającej;
- ❖ kadr JST w zakresie organizacji i realizacji wsparcia w formule międzysektorowej;
- wspieranie działań, które **integrowałyby dzieci ze szkół specjalnych z dziećmi ze szkół ogólnodostępnych**;
- **działania świadomościowe** skierowane do rodziców i uczniów wyjaśniające ideę i zakres edukacji włączającej;

Stanowisko KE ws. szkolnictwa specjalnego

- Komisja mocno popiera **rozwój edukacji włączającej** i finansowanie **przejścia z systemu edukacji specjalnej na edukację włączającą**, gdzie każdy uczeń będzie miał zapewnione warunki do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić mu pełnię rozwoju osobistego na miarę jego możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne;
- Komisja dopuszcza wsparcie uczniów i nauczycieli szkół specjalnych, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i w celu integracji ze szkolnictwem ogólnodostępnym, ale nie samych placówek specjalnych.

Założenia konkursu „Przestrzeń dostępnej szkoły”

- Celem konkursu MFiPR „Przestrzeń dostępnej szkoły” jest eliminowanie barier w zakresie szeroko rozumianej dostępności szkół
- Konkurs realizowany w schemacie innowacji społecznych polega na opracowaniu Modelu Dostępnej Szkoły Podstawowej i jego przetestowaniu w ok. 200 szkołach
- MDS określa standardy w obszarach dostępności architektonicznej, w wymiarze technicznym, edukacyjno- społecznym i organizacyjnym
- MDS określa 3 poziomy dojrzałości szkół w zakresie dostępności (poziom podstawowy, średniozaawansowany i zaawansowany)
- MDS będzie gotowym rozwiązaniem dla każdej szkoły, która chce zainwestować w dostępność. Ostateczna wersja MDS z uwzględnieniem wyników testowania będzie gotowa w połowie 2023 r.

Fazy realizacji konkursu

I faza: Opracowanie MDS (styczeń – wrzesień 2020 r.):

- Opracowanie MDS przez beneficjentów projektów
- Uzgodnienie treści MDS z Ministerstwem Edukacji i Nauki, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji oraz Radą Dostępności.
- Udostępnienie modelu na stronach projektów:

<https://www.dostepnaskola.info/>

<https://rarr.rzeszow.pl/projekty/projekt-dostepna-szkola/>

II faza: Rekrutacja organów prowadzących (IV kwartał 2020 r.– II kwartał 2022 r.)

- Rekrutacja grantobiorców testujących model (łącznie 78 OP) - w październiku 2020 r. ogłoszony był 1 nabór przez RARR
- RARR - 3 tury rekrutacji, a FFW - 2 tury rekrutacji. Każdy nabór to dwa etapy: wnioski wstępne i właściwe.
- Beneficjenci podpisali już umowy, w ramach których testowanie Modelu rozpoczęło się już w 185 szkołach - ostatnie umowy przyznające granty 10 szkołom planowane do podpisania w czerwcu br.

Fazy realizacji konkursu

III faza: Testowanie MDS i merytoryczne wsparcie grantobiorców (II kwartał 2021 – III kwartał 2023)

- Pierwsza umowa została podpisana 1.04.2021 r.
- Wartość umów grantowych: od 629 tys. zł do 1 698 tys. zł (umowy obejmują wsparcie 2-4 szkół)
- Maksymalny okres realizacji grantu - 24 mc-e
- Granty otrzymały 44 szkoły z Podkarpacia (24% wszystkich zrekrutowanych)

Zakres wsparcia beneficjentów obejmuje m.in.:

- audyt dostępności
- wsparcie w przygotowaniu Indywidualnych Planów Poprawy Dostępności
- szkolenia dla organów prowadzących i szkół w zakresie dostępności
- sieciowanie (wymiana doświadczeń);
- doradztwo merytoryczne i w zakresie finansowo – administracyjnym

Wnioski z realizacji konkursu

Pierwsze wnioski z rekrutacji i testowania:

- **Duże zainteresowanie konkursem (ok. 350 złożonych wniosków wstępnych)**
- **Wpływ COVID-19** na proces rekrutacji i warunki prowadzenia audytów dostępności
- **Wysokie koszty wdrożenia MDS** – minimalne wymogi prawne vs. inflacja np. branży budowlanej – podniesienie przez MFiPR limitu na wydatki inwestycje w granice do 75% grantu.
- **Formuła projektowa wyzwaniem dla testowania MDS** – konieczność utrzymania przez cały okres kryteriów wyboru projektów i liczby grantobiorców, wskaźniki projektowe, ograniczony czas realizacji (pandemia vs. koniec perspektywy finansowej 2023).
- **Identyfikacja konieczności pierwszych odstępstw od zapisów MDS** - które uelastyczną możliwość spełnienia standardów
- **Konieczność zwiększania świadomości na czym powinny wyglądać inwestycje w podnoszenie poziomu dostępności szkoły** - podążanie za realnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami lub ograniczeniami w funkcjonowaniu

Rezultaty realizacji konkursu

Realizacja projektów zakończy się:

- przygotowaniem wersji finalnej MDS na podstawie wniosków z fazy testowania oraz konsultacji społecznych
- upowszechnianie MDS: spotkania oraz seminaria upowszechniające
- kontynuowanie wsparcia ze środków unijnych 2021-2027 w ramach Programów Regionalnych

Dziękuję **za uwagę**

Dostępność Plus

www.gov.pl/web/fundusze-regiony/program-dostepnosc-plus

@MFIPR_GOV_PL

www.facebook.com/dostepnoscplus/

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

MINISTERSTWO
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

